

กรมอนามัย

ศูนย์อนามัยที่ 4 สระบุรี

ศูนย์อนามัยที่ 4 สระบุรี

เอกสารคุณภาพ : WI-OPD-006

เรื่อง ขั้นตอนการให้บริการคลินิกสุขภาพเด็กดี

ศูนย์อนามัยที่ 4 สระบุรี 	เอกสารเลขที่ : WI-OPD-006	เรื่อง : ขั้นตอนการให้บริการคลินิก สุขภาพเด็กดี	สำเนาหมายเลข : 01	หน้า : 1/4
วันที่ประกาศใช้	ประเภทเอกสาร	☒ ควบคุม ☐ ไม่ควบคุม		
จัดทำโดย	นางสาวกณันท์ ปันทอง	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ		
ผู้ทบทวน	นางสายฝน สายสุ่ม	หัวหน้ากลุ่มการพยาบาล		
ผู้อนุมัติ	นายอรรถ เขาวนลิลิตกุล	ผู้อำนวยการศูนย์อนามัยที่ 4 สระบุรี		

1) วัตถุประสงค์การพัฒนาบริการคลินิกสุขภาพเด็กดี

1. พัฒนาคลินิกสุขภาพเด็กดีของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพในสังกัดกรมอนามัยให้มีมาตรฐานในการดูแลเด็กที่มารับบริการและสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ ศึกษาดูงานของสถานบริการสาธารณสุขในพื้นที่
2. เผยแพร่ความรู้เนื้อหาทางวิชาการ ขั้นตอนการดำเนินงาน เทคนิคการตรวจพัฒนาการ ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินงานคลินิกสุขภาพเด็กดีให้กับสถานบริการสาธารณสุขนำไปใช้ประโยชน์ เกิดความสะดวกในการปฏิบัติงาน

2) ขอบเขต

เอกสารฉบับนี้ครอบคลุมการปฏิบัติงานในกระบวนการให้บริการคลินิกสุขภาพเด็กดี โดยการซักถามข้อมูลการเลี้ยงดู การให้อาหาร ความวิตกกังวลของพ่อแม่และผู้เลี้ยงดู เรื่องพัฒนาการ และวัตถุประสงค์เพื่อให้สามารถบริการการตรวจรักษา ส่งเสริม ป้องกันโรคแก่ผู้รับบริการได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

3) คำจำกัดความ

เด็กปฐมวัย หมายถึง เด็กแรกเกิดถึงอายุต่ำกว่า 6 ปี ซึ่งเป็นช่วงอายุสำคัญที่สุดของมนุษย์ กล่าวคือ

1. เป็นวัยที่มีการเจริญเติบโตและพัฒนาการเร็วมาก อวัยวะที่เจริญมากที่สุดระยะนี้คือ สมองความผิดปกติที่เกิดขึ้นในขณะนี้ จะส่งผลกระทบต่อ การเจริญเติบโตและสติปัญญา ซึ่งสามารถแก้ไขได้น้อยหรือไม่ได้เลยในระยะต่อมา
 2. เป็นวัยที่มีอัตราการตายสูงกว่าวัยอื่น เนื่องจากร่างกายยังไม่สามารถสร้างภูมิคุ้มกันโรคได้ดี และภูมิคุ้มกันโรคบางอย่างไม่สามารถถ่ายทอดมาจากแม่ได้ ทำให้มีความเสี่ยงต่อโรคติดเชื้อมากกว่าวัยอื่น
 3. เป็นวัยที่เริ่มมีพัฒนาการทางบุคลิกภาพที่สำคัญ อันจะเป็นรากฐานของบุคลิกภาพที่ดีต่อไปในอนาคต เด็กที่มีความสัมพันธ์อันดีกับพ่อแม่ และผู้เลี้ยงดู ได้รับความรัก ความอบอุ่น และการดูแลเอาใจใส่เป็นอย่างดีสม่ำเสมอจะทำให้เป็นคนมองโลกในแง่ดีเป็นมิตรต่อทุกคน จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการดูแลสุขภาพของเด็กวัยนี้อย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง
- สำนวนสุภาษิตที่ว่าเริ่มต้นดีมีชัยไปกว่าครึ่ง มีความหมายสอดคล้องกับพัฒนาการเด็กในช่วงปฐมวัย โดยมีงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศที่แสดงให้เห็นถึงความสำคัญต่อการเลี้ยงดูเด็กโดยเฉพาะในช่วง 3 ขวบปีแรกของชีวิตมีสิ่งต่าง ๆ มากมายที่ต้องเร่งสร้างเสริมให้กับเด็กในวัยนี้ ได้แก่ เรื่องโภชนาการ การดูแลเลี้ยงดู การได้รับวัคซีน การส่งเสริมพัฒนาการตามวัย เป็นต้น ซึ่งถ้าโอกาสดังกล่าวถูกละเลยไปย่อมส่งผลกระทบต่อเด็กในอนาคต บิดามารดาหรือผู้เลี้ยงดูจะทราบถึงความสำคัญดังกล่าวจากการมารับบริการในคลินิกสุขภาพเด็กดี แต่เป็นที่น่าเสียดายว่าผู้เลี้ยงดูบางส่วนไม่ได้ให้ความสำคัญเพราะคิดว่าการให้บริการเป็นเพียงการรับวัคซีนตามวัย รวมทั้งบุคลากรทางด้านสาธารณสุขบางส่วนอาจจะเลินเล่อเนื่องจากมีภาระงานมากและบางส่วนขาดความรู้ทักษะในการปฏิบัติงานทำให้เด็กได้รับบริการไม่เต็มที่ ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของเด็กซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่ผ่านมาพบว่าพัฒนาการเด็กและภาวะโภชนาการยังเป็นปัญหาสำคัญของเด็กไทยในปัจจุบัน คลินิกสุขภาพเด็กดีคงไม่ใช่คำตอบทั้งหมดแต่เป็นส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญที่จะช่วยเติมเต็มการพัฒนาเด็กไทยให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

๒๕

	เอกสารเลขที่ : WI-OPD-006	เรื่อง : ขั้นตอนการให้บริการคลินิก สุขภาพเด็กดี	สำเนาหมายเลข : 01	หน้า : 2/4
วันที่ประกาศใช้	ประเภทเอกสาร	☒ ควบคุม ☐ ไม่ควบคุม		
จัดทำโดย	นางสาวกณันท์ ปิ่นทอง		พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ	
ผู้ทบทวน	นางสาวฝน สายสุ่ม		หัวหน้ากลุ่มการพยาบาล	
ผู้อนุมัติ	นายอรรถ เวชานันท์กุล		ผู้อำนวยการศูนย์อนามัยที่ 4 สระบุรี	

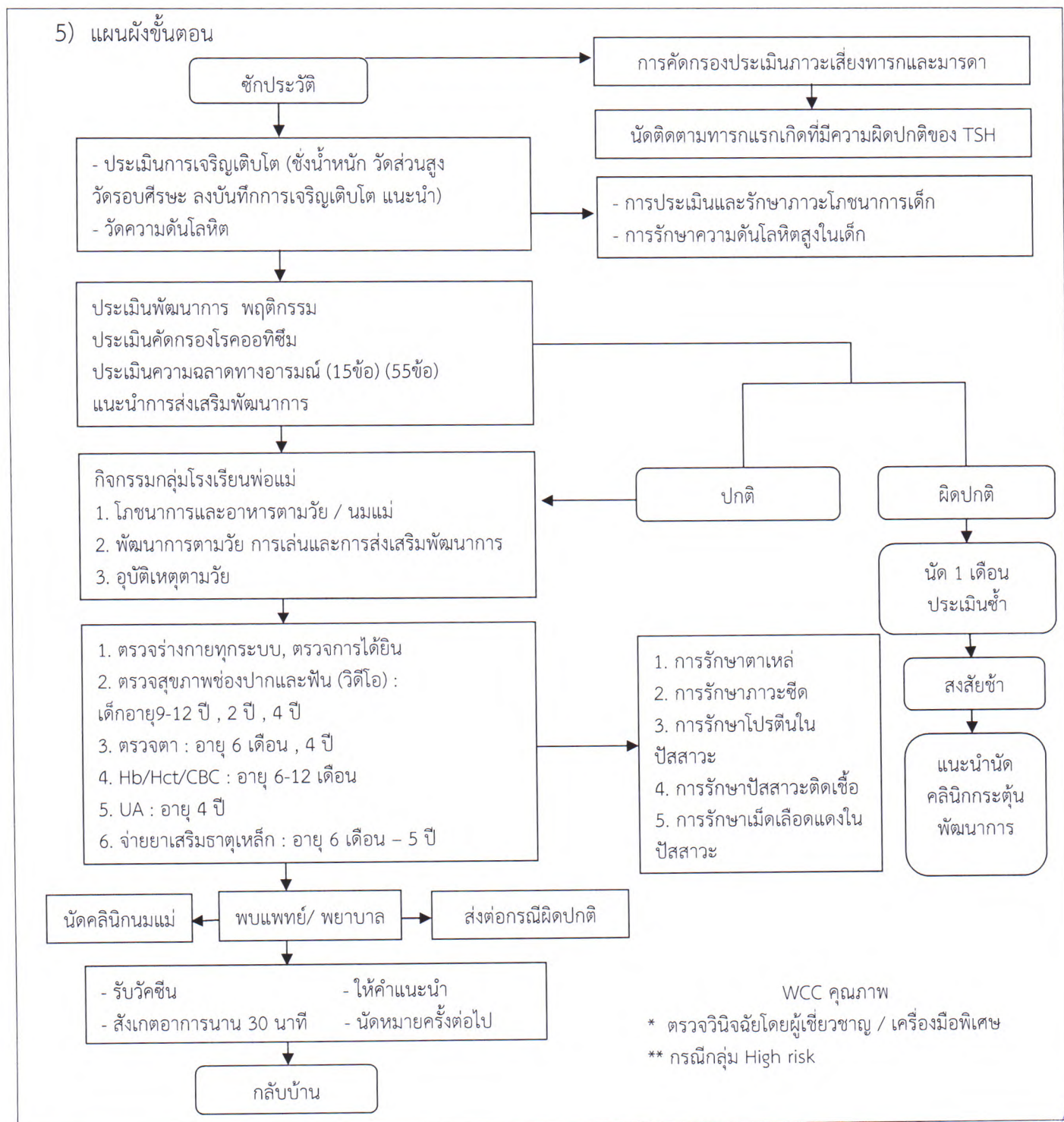
4) วิธีปฏิบัติ

ขั้นตอนการดำเนินงาน มีดังนี้

1. ผู้รับบริการรับแฟ้มประวัติ มายื่นเจ้าหน้าที่ห้องคลินิกเด็กดี เจ้าหน้าที่จะทำการประเมินการเจริญเติบโต ชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง วัดรอบศีรษะ รอบหน้าอก ลงบันทึกการเจริญเติบโต ลงกราฟการเจริญเติบโต และให้คำแนะนำ และจะวัดความดันโลหิต อายุ 4 ปี
2. ประเมินพัฒนาการ พฤติกรรม ประเมินคัดกรองโรคออทิซึม ประเมินความฉลาดทางอารมณ์ และแนะนำส่งเสริมพัฒนาการ ถ้าประเมินพัฒนาการไม่ผ่านนัดมาประเมินซ้ำอีก 1 เดือน
3. กิจกรรมโรงเรียนพ่อแม่ จะให้ความรู้เรื่องโภชนาการและอาหารตามวัย นมแม่ พัฒนาการตามวัย การเล่นและการส่งเสริมพัฒนาการ อุบัติเหตุตามวัย
4. ตรวจร่างกายทุกระบบโดยแพทย์/พยาบาล ตรวจการได้ยิน / ตรวจสุขภาพช่องปากและฟัน อายุ 9-12 เดือน 2 ปี 4 ปี / ตรวจตา ตรวจเลือด Hb /Hct /CBC อายุ 6-12 เดือน /ตรวจUA อายุ 4 ปี
5. รับวัคซีน /ให้คำแนะนำ/สังเกตอาการนาน 30 นาที/นัดหมายครั้งต่อไป
6. จ่ายยาเสริมธาตุเหล็ก (อายุ 6 เดือน – 5 ปี) ในกรณีแพทย์สั่งยาให้กลับไปรับประทานที่บ้าน เรียบร้อยแล้วกลับบ้านได้

(Signature)

	ศูนย์อนามัยที่ 4 สระบุรี เอกสารเลขที่ : WI-OPD-006	เรื่อง : ขั้นตอนการให้บริการคลินิก สุขภาพเด็กดี	สำเนาหมายเลข : 01	หน้า : 3/4
วันที่ประกาศใช้	ประเภทเอกสาร	☒ ควบคุม ☐ ไม่ควบคุม		
จัดทำโดย	นางสาวฝน สายสุ่ม	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ		
ผู้ทบทวน	นางสาวฝน สายสุ่ม	หัวหน้ากลุ่มการพยาบาล		
ผู้อนุมัติ	นายอรรถิ์ เขาวนลิทธิกุล	ผู้อำนวยการศูนย์อนามัยที่ 4 สระบุรี		

ศูนย์อนามัยที่ 4 สระบุรี 	เอกสารเลขที่ : WI-OPD-006	เรื่อง : ขั้นตอนการให้บริการคลินิก สุขภาพเด็กดี	สำเนาทะเบียนเลข : 01	หน้า : 4/4
วันที่ประกาศใช้	ประเภทเอกสาร	☒ ควบคุม	☐ ไม่ควบคุม	
จัดทำโดย	นางสายฝน สายสุ่ม	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ		
ผู้ทบทวน	นางสายฝน สายสุ่ม	หัวหน้ากลุ่มการพยาบาล		
ผู้อนุมัติ	นายอรรถสิทธิ์ เขาวนลิลิตกุล	ผู้อำนวยการศูนย์อนามัยที่ 4 สระบุรี		

6) เครื่องชี้วัดคุณภาพ

ผู้ประเมินพัฒนาการเด็กได้ผ่านการอบรมหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทาง สาขาการพยาบาลเด็กที่มีปัญหาพัฒนาการและพฤติกรรม และมีเครื่องมือตรวจพัฒนาการที่ได้ตามมาตรฐาน

7) ผู้รับผิดชอบ

งานผู้ป่วยนอก กลุ่มงานการพยาบาล การกิจพัฒนารูปแบบบริการและนวัตกรรมบริการส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 4 สระบุรี

8) เอกสารอ้างอิง (ถ้ามี)

-

9) อื่นๆ (เอกสารแนบ)

-

